

9

JUSTICIA I ARBITRATGE

RESUM

L'Audiència Provincial ha experimentat, l'any 2010, un descens lleuger dels assumptes, tant pel que fa als registrats com als resolts, en relació amb l'exercici anterior. El partit judicial de Palma s'organitza en jutjats de primera instància, que veuen incrementats el nombre de casos amb excepció dels jutjats de família; jutjats contenciosos administratius, que han experimentat un descens considerable de casos en relació amb l'any 2009; jutjats de violència contra les dones, que han vist reduït el nombre de denúncies presentades fins arribar a les 2.849, de les quals hi ha 437 renunciïes, s'han imposat 430 ordres de protecció i 509 mesures de protecció a les víctimes; jutjats de menors, que han experimentat un augment d'assumptes; jutjats d'instrucció, en els quals es registren 6.008 casos més respecte a l'any 2009; i jutjats penals de l'1 al 7, en els quals, en contra de la tendència dels anys anteriors, hi ha un descens en el nombre d'assumptes. En el Jutjat penal número 8, destaca la disminució d'executòries registrades i d'executòries en tràmit. El Jutjat de vigilància penitenciària continua la tendència a l'augment d'assumptes registrats. El Jutjat degà registre un descens en el nombre d'expedients de consignació de renda, de queixes presentades al Deganat i de demandes presentades al Consell General del Poder Judicial (CGPJ). El servei comú ha experimentat l'any 2010 un descens de diligències unipersonals i d'embargaments, remocions i llançaments; en canvi, s'ha produït un increment de 671 exhorts. Pel que fa al Registre Civil, cal destacar l'augment de les inscripcions per naixement, expedients i cooperació registral.

Quant a l'activitat de la fiscalia, respecte als delictes contra la vida, s'observa un descens d'homicidis i un augment d'assassinats; quant als delictes de lesions, s'experimenta un augment significatiu en els delictes de maltractament familiar i dels delictes de lesions qualificades i un descens en la resta de delictes. Pel que fa als delictes contra la llibertat, l'any 2010 s'ha produït un augment considerable i generalitzat de les denúncies; i pel que fa als delictes contra la llibertat sexual, els índexs s'incrementen en tots els casos excepte pel que fa a l'assetjament sexual i als casos d'exhibicionisme. En referència als delictes contra el patrimoni i l'ordre socioeconòmic, es produeixen augments de denúncies per furt, robatoris amb violència i amb força o estafa, entre d'altres; i disminueixen les denúncies per extorsió, robatori i furt de vehicles o blanqueig de capitals, entre d'altres. Respecte als delictes contra els drets dels treballadors, l'any 2010 han disminuït, però s'ha denunciat un delictes de tràfic de mà d'obra. Per altra banda, augmenten significativament les denúncies per delictes contra l'ordenació del territori i contra el patrimoni històric i es redueixen de manera considerable les referides a delictes contra el medi ambient en general o per imprudència. Per altra part, es registra un augment significatiu en els delictes d'incendi amb perill per a la vida, per tràfic de drogues i per negativa a la realització de la prova d'alcoholèmia i per conducció alcohòlica; en canvi, es registra un descens important de delictes per conducció sota els efectes de begudes alcohòliques. Finalment, l'any 2010 hi ha una disminució generalitzada de les denúncies per falsificacions, excepte en els delictes de falsificació de documents públics i mercantils i la falsificació imprudent per part de funcionari.

9.1.

INTRODUCCIÓ

Davant un sistema judicial com l'espanyol, que el darrer any ha rebut més de deu milions d'assumptes amb un nombre de jutges que se situa a la meitat de la mitjana europea i amb un índex de litigiositat que, en contrapartida, dobla la mitjana, totes les veus autoritzades coincideixen a mantenir que el sistema està esgotat.

S'ha parlat de treballar en tres eixos: reformes legislatives que facin disminuir el nombre d'assumptes, aposta decidida per les noves tecnologies i creació de més places de jutges .

De fet, s'està elaborant un avantprojecte de mesures d'agilitació que aposta per apujar la quantia dels recursos d'apel·lació i cassació, la qual cosa no es veu amb bons ulls per importants sector professionals, que entenen que retallaran les garanties del ciutadà. Per altra banda, s'argumenta que el dret a la tutela judicial efectiva no comporta necessàriament el dret al recurs.

Al mateix temps, hi ha en tràmit un altre avantprojecte sobre noves tecnologies a l'Administració de justícia.

Igualment, està bastant avançat el projecte de llei de reforma de la Llei de Registre Civil, que suposarà la sortida definitiva dels

membres del poder judicial d'aquest àmbit de l'Administració, amb una aposta tecnològica forta, i que centrarà la comesa dels jutges en els recursos contra resolucions que afecten drets essencials dels ciutadans.

En aquest escenari i pel que fa a Palma, hi ha un grau d'incertesa notable quant a la posada en funcionament de la nova oficina judicial en l'aspecte organitzatiu. No obstant això, s'està instal·lant el sistema e-Fidelius de gravació de vistes amb firma electrònica, que garanteix l'autenticitat i la integritat de tot el que passa en un judici, i que, per tant, permet que els secretaris judicials puguin compaginar la tasca de fedataris amb la més jurídica d'impuls dels procediments a l'oficina.

A la fi, pel que fa a la creació de noves places de jutges, la realitat està posant de manifest dues notes: 1) Que la complexitat en la formació de jutges no permet aconseguir un ritme de creació d'aquests professionals per arribar en poc temps a la mitjana de la Unió Europea. 2) Avui per avui, la carrera judicial no té els al·licients (econòmics i d'altres tipus) que garanteixin una aflluència mínimament significativa d'opositors de qualitat. Per això, s'ha abordat un avantprojecte de llei anomenat "dels Tribunals d'Instància". No es tracta pròpiament dit d'un tribunal, ja que pràcticament la regla general és que les decisions judicials es prenen individualment i no de forma col·legiada. Es persegueix, en definitiva, rompre l'actual sistema un jutjat/un jutge, de manera que el jutges s'integrin dins d'aquests tribunals per ordres jurisdiccionals, i així es puguin optimitzar els efectius personals, de manera que la creació d'una plaça de jutge no suposi la creació de tot un jutjat. No obs-

tant això, no falten veus autoritzades que entenen que amb aquest pretext el que realment es vol és carregar més de feina les ja més que saturades agendes del jutges i estalviar la cridada de jutges substituïts per a funcions jurisdiccionals; en definitiva, millores amb cost zero per a l'Administració.

La població reclusa a les Illes Balears era l'any 2009, última dada disponible, de 1.937 persones (el 2008 pujava a 2.090), amb la qual cosa es rompia la tendència a l'alça dels últims anys. [\(Vegeu el quadre AIII-109\).](#)

9.2.

ELS JUTJATS I ELS TRIBUNALS

9.2.1. EL TRIBUNAL SUPERIOR DE JUSTICIA DE LES ILLES BALEARS

El Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears actua mitjançant la Sala Civil i Penal, la Sala Contenciosa Administrativa i la Sala Social. La Sala Contenciosa Administrativa és la que registra major nombre d'assumpes; malgrat això, el 2010 ha viscut un descens de la litigiositat, que ha passat de 1520 a 1323 assumpes registrats. [\(Vegeu el quadre AIII-110\).](#)

9.2.2. AUDIÈNCIA PROVINCIAL

L'Audiència Provincial ha experimentat, l'any 2010, un descens lleuger dels assumpes, tant pel que fa als registrats com als resolta, en relació amb l'exercici anterior. [\(Vegeu el quadre AIII-111\).](#)

9.2.3. PARTIT JUDICIAL DE PALMA

Les dades presentades a continuació s'han elaborat amb les dades de què disposa el jutjat deganat i els butlletins estadístics del Consell General del Poder Judicial.

9.2.3.1. Jutjats de primera instància

Els jutjats de primera instància se subdivideixen en jutjats ordinaris, jutjat mercantil, jutjats de família i jutjats socials. En aquests casos, la informació facilitada fa referència a assumptes registrats el 2009 i el 2010, a partir dels quals es pot obtenir la informació sobre l'increment d'assumptes registrats.

9.2.3.1.1. Jutjats ordinaris

Els assumptes registrats han experimentat un considerable ascens (de 28.907 l'any 2009 a 30.710 l'any 2010). Es registra una diferència de 1.803 assumptes registrats, fet que representa una taxa de variació del 6,24%. [\(Vegeu el quadre AIII-112\).](#)

9.2.3.1.2. Jutjats de família

S'observa una disminució en l'entrada d'assumptes el 2010, que està quantificada en 84 casos menys respecte de l'any 2009, la qual cosa representa una taxa de variació de -2,1%. [\(Vegeu el quadre AIII-113\).](#)

9.2.3.1.3. Jutjat mercantil

S'ha produït un descens considerable d'assumptes, de 1.370 l'any 2009 a 1.095 l'any 2010, fet que suposa una minoració absoluta de 275 casos registrats el 2010 respecte del 2009, que queda reflectida

en la taxa de variació, que és de -20,07%. A pesar d'aquesta minoració, cal destacar l'augment considerable en el nombre de concursos tant necessaris com voluntaris, fet que ja registrava creixement els anys 2008 i 2009 i que ha continuat augmentant a causa de la situació de crisi econòmica. Aquest increment pot provocar la saturació dels jutjats malgrat les mesures de suport posades en pràctica (adscripció d'un jutge de reforç en el Jutjat mercantil número 1). Així mateix, els processos monitoris s'han incrementat un 120%. [\(Vegeu el quadre AIII-114\).](#)

Fixat el mòdul d'entrada pel CGPJ en 350 assumptes, la tendència alcista exigeix la creació d'un tercer jutjat.

9.2.3.1.4. Els jutjats socials

Podem veure un augment lleuger en el nombre d'assumptes, especialment pel que fa a les reclamacions de quantitat, i es destaca la minoració del nombre d'assumptes referits als acomiadaments. En nombres absoluts, l'augment de casos registrats el 2010 respecte del 2009 és de 160, fet que suposa una taxa de variació del 2,78%. [\(Vegeu el quadre AIII-115\).](#)

9.2.3.2. Els jutjats contenciosos administratius

El nombre d'assumptes en aquesta jurisdicció ha experimentat un descens considerable, de 391 casos menys l'any 2010 en relació amb l'any 2009, encara que, tant pel volum com per la problemàtica dels assumptes que atenen, es fa necessària la creació d'un nou òrgan. La minoració del nombre d'assumptes registrats repre-

senta una taxa de variació de -14,30%. [\(Vegeu el quadre AIII-116\).](#)

9.2.3.3. El servei comú

Les càrregues de feina el 2010 han experimentat un descens considerable, sobretot pel que fa a les diligències unipersonals i als embargaments, remocions i llançaments. Quant als exhorts, s'ha produït un increment de 671 assumptes. Es registren 9.795 casos menys que en l'any 2009, xifra que representa una taxa de variació de -12,40%. [\(Vegeu el quadre AIII-117\).](#)

9.2.3.4. El Registre Civil

La delicada situació dels darrers anys, en especial pel que fa als expedients de nacionalitat, s'ha vist pal·liada amb la creació del Registre Civil Excliusiu 2, que va entrar en funcionament a final del 2008. S'espera que així es recuperi la normalitat en el servei.

Hi ha una iniciativa, encara no concretada, de digitalització dels llibres del Registre Civil, cosa que agilitaria els tràmits d'inscripció i de certificació de fets relatius a l'estat civil de les persones.

De les dades de 2010 cal destacar l'augment de les inscripcions per naixement, expedients i cooperació registral. [\(Vegeu el gràfic AIII-25\)](#)

9.2.3.5. Jutjats d'instrucció

Hi ha un augment en el nombre d'assumpes l'any 2010, ja que es registren 6.008 casos més respecte a l'any 2009, fet que representa una taxa de variació del 7,56%,

motiu pel qual es reitera la necessitat que es creï, almenys, un nou òrgan d'acord amb el mòdul fixat pel CGPJ. [\(Vegeu el quadre AIII-118\).](#)

9.2.3.6. Jutjats de violència contra la dona

L'any 2010 s'ha registrat un descens en el nombre de denúncies presentades, quantificades en un total de 2.849, de les quals hi ha 437 renúncies, s'han imposat 430 ordres de protecció i s'han imposat 509 mesures de protecció a les víctimes. El descens del nombre d'assumpes registrats representa una taxa de variació del -26,07%, que en nombres absoluts registra un descens el 2010 respecte del 2009 de 1.205 assumptes. [\(Vegeu els quadres AIII-119 i AIII-120\).](#)

9.2.3.7. Jutjats de menors

L'any 2010 ha experimentat un augment d'assumpes, la diferència és en 123 assumptes registrats i una taxa de variació el 2010 respecte del 2009 del 12,47%. [\(Vegeu el quadre AIII-121\).](#)

9.2.3.8. Jutjats penals de l'1 al 7

L'any 2010, i en contra de la tendència dels anys anteriors, hi ha un descens en el nombre d'assumpes, de 6.485 l'any 2009 a 6.135 l'any 2010, fet que suposa una disminució de 347 casos i una taxa de variació de -5,35%. [\(Vegeu el quadre AIII-122\).](#)

9.2.3.9. Jutjat penal número 8

S'ha produït una minoració del nombre d'executòries, tant pel que fa al nombre

total d'executòries registrades com pel que es refereix al nombre total d'executòries en tràmit. La diferència registrada és de 1.654 assumptes i d'una taxa de variació que disminueix el 2010 respecte del 2009 un 16,11%. [\(Vegeu el quadre AIII-123\).](#)

9.2.3.10. Jutjat de vigilància penitenciària

Aquest jutjat segueix la tendència a l'augment d'assumptes registrats, amb una diferència de 1.217 assumptes registrats i una taxa de variació que augmenta el 2010 respecte del 2009 un 21,27%. [\(Vegeu el quadre AIII-124\).](#)

9.2.3.11. Jutjat degà

S'ha produït un descens en el nombre d'expedients de consignació de renda; de queixes presentades al Deganat, i de demandes presentades al Consell General del Poder Judicial (CGPJ). Els canvis registrats el 2010 respecte al 2009 suposen un descens del 21,13% en el nombre d'expedients de consignació de renda; del 44% de queixes presentades al Deganat, i del 41,34% de les demandes presentades al CGPJ. [\(Vegeu el quadre AIII-125\).](#)

9.2.4. PARTIT JUDICIAL D'INCA

En relació amb la jurisdicció civil (ordinària, de família i voluntària), s'han registrat un total de 6.152 assumptes, enfront dels 6.178 de 2009, fet que suposa una disminució de 26 casos i una taxa de variació el 2010 respecte al 2009 de -0,42%. [\(Vegeu el quadre AIII-126\).](#)

Quant a la jurisdicció penal, s'observa un increment, encara que poc significatiu, en el nombre d'assumptes registrats (15.065 assumptes el 2010 enfront dels 14.757 de l'any anterior), fet que representa un augment lleuger de 308 casos, amb una taxa de variació del 2,9%. [\(Vegeu el quadre AIII-127\).](#)

Pel que fa als assumptes de violència domèstica, s'han presentat 72 denúncies (enfront de les 110 del 2009) i s'han imposat 22 mesures de protecció. Finalment, pel que fa als assumptes de la violència contra la dona, s'han presentat 410 denúncies i s'han imposat 500 mesures de protecció. [\(Vegeu els quadres AIII-128 i AIII-129\).](#)

9.2.5. PARTIT JUDICIAL DE MANACOR

En relació amb la jurisdicció civil (ordinària, de família i voluntària), les dades segueixen la tendència creixent dels darrers anys. El 2010 s'han registrat 6.037 assumptes enfront dels 5.378 del 2009, fet que suposa un augment de 659 casos i una taxa de variació del 12,25%. [\(Vegeu el quadre AIII-130\).](#)

Quant a la jurisdicció penal, s'ha registrat un descens del número d'assumptes registrats, 17.953 l'any 2010 enfront dels 18.796 de l'any 2009, dades que suposen 843 casos menys registrats i una taxa de variació de -4,48%. [\(Vegeu el quadre AIII-131\).](#)

Pel que fa als assumptes de violència domèstica, s'han presentat 13 denúncies i s'han imposat cinc mesures de protecció.

Finalment, respecte a la violència contra la dona, s'han presentat 128 denúncies davant les 113 de l'any 2009 i s'han imposat 282 mesures judicials penals de protecció i seguretat a les víctimes enfront de les 173 de l'any 2009. [\(Vegeu els quadres AIII-132 i AIII-133\).](#)

9.2.6. PARTIT JUDICIAL D'EIVISSA

En relació amb la jurisdicció civil (ordinària, de família i voluntària), s'han registrat 5.279 assumptes, enfront dels 5.207 de l'any 2009, cosa que suposa un augment de 72 assumptes registrats i una taxa de variació de l'1,38%. [\(Vegeu el quadre AIII-134\).](#)

Quant a la jurisdicció penal, l'any 2010 s'han registrat 26.557 assumptes, respecte dels 26.778 de 2009, fet que suposa un descens de 221 assumptes registrats i una taxa de variació de -0,83%. [\(Vegeu el quadre AIII-135\).](#)

Pel que fa als assumptes de violència domèstica, s'han presentat 71 denúncies enfront de les 37 de l'any 2009, cinc renunciïes i s'han imposat 17 mesures de protecció. Quant a la violència contra la dona, s'ha produït un descens en el nombre de denúncies presentades (586 enfront les 652 de l'any 2009) i s'han imposat 684 mesures judicials penals de protecció i seguretat a les víctimes enfront les 391 de l'any 2009. [\(Vegeu els quadres AIII-136 i AIII-137\).](#)

Respecte dels jutjats penals, hi ha hagut un descens de 40 casos, xifra que representa una taxa de variació de -3,23%, atès que enfront dels 1.240 assumptes registrats l'any 2009, el 2010 se n'han registrat

1.200. [\(Vegeu el quadre AIII-138\).](#)

I, finalment, els jutjats socials han sofert un increment encara que poc significatiu, ja que l'any 2010 hi ha hagut 1.149 assumptes registrats enfront dels 1.138 de l'any anterior, la qual cosa suposa un increment d'11 casos i una taxa de variació del -0,97%. [\(Vegeu el quadre AIII-139\).](#)

9.2.7. PARTIT JUDICIAL DE MAÓ

En la jurisdicció civil (ordinària, de família i voluntària), s'han registrat 2.505 assumptes el 2010 respecte dels 2.287 de l'any anterior, fet que suposa un descens de 218 casos registrats i una taxa de variació de -8,70%. [\(Vegeu el quadre AIII-140\).](#)

En la jurisdicció penal s'observa un descens de 24 assumptes, ja que s'han registrat 6.739 assumptes el 2010 respecte dels 6.763 de l'any anterior, la qual cosa suposa una taxa de variació de -0,35%. [\(Vegeu el quadre AIII-141\).](#)

Els jutjats penals han registrat 528 assumptes, enfront els 451 de l'any 2009, que xifren un augment de 77 casos registrats amb una taxa de variació del 17,07%. [\(Vegeu el quadre AIII-142\).](#)

I, finalment, en relació amb els assumptes de violència domèstica, s'han presentat 19 denúncies, se n'ha retirat una i s'han imposat quatre mesures de protecció. Quant a la violència contra la dona, s'han presentat 182 denúncies i s'han imposat 79 mesures judicials penals de protecció i seguretat a les víctimes. [\(Vegeu els quadres AIII-143 i AIII-144\).](#)

9.2.8. PARTIT JUDICIAL DE CIUTADELLA

En la jurisdicció civil (ordinària, de família i voluntària), s'han registrat 1.298 assumptes enfront els 1.360 de l'any anterior, fet que suposa un descens de 62 casos registrats i una taxa de disminució de -4,56%. [\(Vegeu el quadre AIII-145\).](#)

En la jurisdicció penal, s'han registrat 4.454 assumptes l'any 2010 respecte als 4.738 de l'any anterior, xifra que suposa un descens de 284 assumptes registrats i una taxa de variació de -5,99%. [\(Vegeu el quadre AIII-146\).](#)

En relació amb els assumptes de violència domèstica, s'han presentat cinc denúncies, no se n'ha retirat cap i no s'ha imposat cap mesura de protecció. Quant als assumptes de violència contra la dona, s'han presentat 76 denúncies i s'han imposat 15 mesures judicials penals de protecció i seguretat a les víctimes. [\(Vegeu els quadres AIII-147 i AIII-148\).](#)

Finalment, en la jurisdicció social, s'han registrat 604 assumptes el 2010 respecte als 642 de l'any anterior, dades que suposen un descens de 38 casos i una taxa de variació de -5,92%. [\(Vegeu el quadre AIII-149\).](#)

9.3.

LA FISCALIA

Aquest apartat es divideix en els subapartats següents: l'àmbit penal, la vigilància penitenciària, la jurisdicció de menors, la Comissió d'Assistència Gratuïta i l'activitat de la fiscalia.

9.3.1. ÀMBIT PENAL

La informació estadística que es presenta prové de la memòria elaborada pel fiscal en cap de les Illes Balears sobre l'actuació de la fiscalia l'any 2010. Cal destacar que les xifres no es refereixen a delictes comesos sinó a delictes denunciats o descoberts d'ofici l'any 2010, de manera que part d'aquests delictes poden desaparèixer al llarg de la tramitació del procediment judicial corresponent, perquè el Jutjat instructor els arxivi o perquè hi hagi una absolució dictada pels tribunals que hagin de jutjar el fet. A més, s'indica l'activitat delictiva denunciada a les Illes Balears en relació amb els delictes comesos més habitualment o que tenen més incidència o gravetat social.

9.3.1.1. Delictes contra la vida

Seguint la categoria creada l'any 2008, segons la qual es diferencien els delictes d'homicidi per accident de trànsit dels d'homicidi imprudent (fet atribuïble a la incidència de la problemàtica dels accidents de trànsit i de la seguretat viària, que va propiciar l'assignació de fiscals especialitzats per coordinar i incidir en aquesta matèria delictiva), s'observa un descens d'homicidis (36 respecte dels 48 del 2009) i un augment d'assassinats, que passen a quatre quan el 2009 n'hi varen haver tres. [\(Vegeu el quadre AIII-150\).](#)

9.3.1.2. Delictes de lesions

L'any 2010 s'incrementa l'activitat de l'any anterior amb un augment significatiu en els delictes de maltractament familiar,

que suposen un nombre particularment elevat de procediments incoats. Enfront l'aspecte positiu de la conscienciació de la dona per denunciar, destaca l'aspecte negatiu de la poca conscienciació d'un sector masculí que encara té una concepció més que masclista, patrimonialista, de la dona. Així mateix, hi ha un augment dels delictes de lesions qualificades i un descens en la resta de delictes. Es manté l'assignació de tres fiscals de Palma amb dedicació exclusiva en aquest jutjat. Es distingeix entre les lesions imprudents les derivades d'accidents de trànsit, que són la majoria, i les que són conseqüència d'una actuació professional inadequada. [\(Vegeu el quadre AIII-151\).](#)

9.3.1.3. Delictes contra la llibertat

L'any 2010 s'ha produït un augment considerable i generalitzat de les denúncies per aquests delictes, de 2.289 l'any 2009 a 2.737 l'any 2010. [\(Vegeu el quadre AIII-152\).](#)

9.3.1.4. Delictes contra la llibertat sexual

Els índexs s'incrementen en tots els casos, excepte pel que fa a l'assetjament sexual i als casos d'exhibicionisme. El total de delictes contra la llibertat sexual s'ha incrementat considerablement, 721 casos enfront els 505 de l'any 2009. [\(Vegeu el quadre AIII-153\).](#)

9.3.1.5. Omissió del deure de socors

L'any 2010 s'han produït deu denúncies, enfront de les 13 de l'any anterior. [\(Vegeu el quadre AIII-154\).](#)

9.3.1.6. Violació del domicili

L'any 2010 s'ha produït un augment molt important de delictes per violació de domicili, 73 casos respecte a l'any 2009, en què n'hi va haver dos. [\(Vegeu el quadre AIII-155\).](#)

9.3.1.7. Delictes contra l'honor.

Les denúncies per aquest tipus de delictes s'han incrementat l'any 2010 respecte l'any anterior, tant pel que fa als casos d'injúries (de 90 a 105), com als de calúmnies (de 21 a 24). [\(Vegeu el quadre AIII-156\).](#)

9.3.1.8. Delictes contra les relacions familiars

Hi ha hagut un augment general del nombre de denúncies –853 l'any 2010 davant les 669 de l'any 2009– excepte en els delictes de mendicitat de menors. Destaca l'increment de delictes d'abandonament familiar; impagament de pensions; abandonament d'infants i trencament de deures de custòdia. Respecte al delictes de sostracció de menors, la major part de les dades fan referència als supòsits de pares o mares divorciats que es queden o s'enduen els fills menors, malgrat que la guarda i custòdia havia estat assignada a l'altre progenitor. [\(Vegeu el quadre AIII-157\).](#)

9.3.1.9. Delictes contra el patrimoni i contra l'ordre socioeconòmic

L'increment més considerable es dona respecte dels delictes de furt, robatori amb violència o intimidació, estafa, apropiació indeguda, danys, delictes contra la

propietat intel·lectual i receptació. També s'ha produït un augment dels robatoris amb força i amb força en casa habitada o local obert al públic, usurpació, defraudació del fluid elèctric i anàlegs, i insolvència punible (que inclou els alçaments de béns, les fallides, els concursos i les suspensions de pagaments). Disminueixen l'extorsió, el robatori i furt de l'ús de vehicles, els danys imprudents, els delictes contra la propietat industrial, els delictes societaris i el blanqueig de capitals. (Vegeu el quadre AIII-158).

9.3.1.10. Delictes contra la Hisenda Pública i la Seguretat Social

L'any 2010 han disminuït de 22 a 13 les denúncies per defraudació tributària en relació amb l'any anterior. Pel que fa al delictes comptable, s'han presentat quatre denúncies menys que l'any anterior i s'ha passat de nou a cinc. (Vegeu el quadre AIII-159).

9.3.1.11. Delictes contra els drets dels treballadors

L'any 2010 s'ha produït un descens de 514 a 493 en les denúncies contra els drets laborals o de la Seguretat Social, i també han minorat les denúncies contra la seguretat i higiene en el treball (de 45 a 12); en canvi, el 2010 hi ha hagut un delictes per tràfic de mà d'obra, mentre que l'any 2009 no se'n va produir cap. (Vegeu el quadre AIII-160).

9.3.1.12. Delictes contra l'ordenació del territori

L'any 2010 disminueix el nombre total de denúncies per delictes contra l'ordenació

del territori, de manera diferenciada. D'una banda, augmenten significativament les denúncies per delictes contra l'ordenació del territori i contra el patrimoni històric i es redueixen considerablement les referides a delictes contra el medi ambient en general o per imprudència. (Vegeu el quadre AIII-161).

9.3.1.13. Delictes contra la seguretat col·lectiva

L'any 2010 s'ha produït un augment generalitzat en el nombre de denúncies contra la seguretat col·lectiva, si bé de manera concreta i segons el tipus de denúncia es registra un augment significatiu en els delictes d'incendi amb perill per a la vida, per tràfic de drogues i per negativa a la realització de la prova d'alcoholèmia i per conducció alcohòlica. Es registra un descens important de delictes per conducció sota els efectes de begudes alcohòliques. (Vegeu el quadre AIII-162).

9.3.1.14. Falsificacions

L'any 2010 hi ha una disminució generalitzada de les denúncies per aquest tipus de delictes, excepte en els delictes de falsificació de documents públics i mercantils (de 209 a 308) i la falsificació imprudent per funcionari (de 0 a 3). (Vegeu el quadre AIII-163).

9.3.1.15. Delictes contra l'Administració pública

S'ha produït un augment respecte dels nivells de l'any 2009: prevaricació administrativa, malversació i abusos en l'exercici de les funcions.

Tot i aquestes dades, s'ha de destacar que la lluita contra la corrupció s'ha potenciat a la nostra Comunitat Autònoma amb la dotació de tres fiscals amb dedicació exclusiva des de gener de 2010 i amb l'increment d'elements personals i materials i els graus de coordinació amb la fiscalia de les forces i cossos de seguretat i els òrgans de la Hisenda Pública. En qualsevol cas, les dades no han de dur a la confusió. Ja que un sol assumpte pot suposar, per exemple la comissió de tres delictes (falsestat, suborn i malversació de fons públics), i estadísticament es computa com a tres, tot i que això no contempla lògicament ni el nombre d'imputats ni, encara menys, la importància de les persones ni la gravetat dels fets que aquestes persones hagin comès. [\(Vegeu el quadre AIII-164\).](#)

9.3.1.16. Delictes contra l'Administració de justícia

L'any 2010 hi ha hagut un increment generalitzat de les denúncies d'aquests tipus de delictes, i destaca el delicte de realització arbitrària del propi dret (de 6 a 55).

Són molt nombroses, i amb diferència, les denúncies per trencament de condemna, que passen de 1.129 a 1.371, amb una tendència a l'alça. En aquest apartat s'inclouen les condemnes de privació del permís de circulació i les condemnes, dictades en l'àmbit de violència domèstica, d'allunyament i de comunicació amb l'exparella. Aquestes darreres són la causa principal de l'increment del nombre de denúncies. L'únic delicte contra l'Administració de justícia que disminueix és el d'obstrucció a la justícia per incompareixença, que passa d'11 a 8. [\(Vegeu el quadre AIII-165\).](#)

9.3.1.17. Delictes contra la Constitució

No s'ha produït cap delicte l'any 2010. [\(Vegeu el quadre AIII-166\).](#)

9.3.1.18. Delictes contra l'ordre públic

L'any 2010 s'han incrementat significativament les denúncies per tots els delictes contra l'ordre públic. [\(Vegeu el quadre AIII-167\).](#)

9.3.2. ELS JUDICIS AMB JURAT

Els judicis amb jurat, encara que integrats amb normalitat absoluta en el sistema judicial, suposen una excepció per la seva dificultat i la gravetat dels delictes que es jutgen, la qual cosa justifica un apartat específic.

Al llarg de l'any 2010 s'han incoat deu casos, se n'ha sobresegut un, s'han duit a terme tres judicis, tres s'han conformat i quatre han quedat pendents de judici.

9.3.3. LA VIGILÀNCIA PENITENCIÀRIA

L'any 2010 hi ha hagut una minoració generalitzada del nombre d'expedients en termes globals, si bé segons el tipus d'expedient es detecten diferències. Especialment, hi ha un descens important de permisos de sortida, que passen de 4.830 casos el 2009 a 2.031 l'any 2010. Hi ha creixement en els casos de redempció de penes pel treball, recursos de sancions, expedients de visites, de llibertat condicional i de diligències indeterminades. [\(Vegeu el quadre AIII-168\).](#)

El Codi Penal de 1995 va abolir les redempcions de penes pel treball. Els darrers anys aquests expedients s'han anat reduint, ja que es referien a condemnes per fets comesos amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquest codi, de manera que actualment el nombre de redempcions que resten és absolutament insignificant. Com a dada significativa per comentar, destaca la pena dels treballs en benefici de la comunitat. Al llarg de l'any 2010 s'han imposat 2.094 condemnes d'aquest tipus, davant les 860 de l'any anterior, fonamentalment perquè el legislador vol potenciar aquest tipus de pena, malgrat que es manté, encara que atenuat, el problema greu que no sempre es troben administracions que ofereixin treballs en els quals els penats puguin satisfer les penes que els han imposat.

9.3.4. LA JURISDICCIO DE MENORS

Aquest epígraf es divideix en els subapartats següents: diligències preliminars, nombre de menors als quals s'ha aplicat aquesta jurisdicció, delictes jutjats en aquesta jurisdicció i mesures imposades als menors condemnats.

9.3.4.1. Diligències preliminars

Les dades sobre diligències i casos arxivats l'any 2010 denoten un descens lleuger de les diligències iniciades (3.527 l'any 2010 davant les 3.638 de l'any 2009); un augment lleuger de desistides (142 l'any 2010 davant 124 l'any 2009) i un descens significatiu de les diligències arxivades (1.215 l'any 2010 davant 3.201 l'any 2009). [\(Vegeu el quadre AIII-169\).](#)

9.3.4.2. Delictes jutjats en aquesta jurisdicció

L'any 2010 s'ha jutjat un nombre inferior de delictes en relació amb el 2009, i, en general, s'ha notat un descens en tots els tipus delictius, excepte en els delictes de lesions (de 339 a 514) i contra la vida (de 0 a 9) [\(Vegeu el quadre AIII-170\).](#)

9.3.4.3. Mesures imposades als menors condemnats

L'any 2010 s'han imposat mesures d'internament, llibertat vigilada, prestacions en benefici de la comunitat i amonestacions, i s'han aplicat solucions extrajudicials. En general, la quantitat de mesures ha augmentat respecte al 2009, excepte pel que fa als internaments tancats, semioberts i terapèutics. [\(Vegeu el quadre AIII-171\).](#)

9.3.5. ACTIVITAT NO PENAL

En aquest apartat es fa referència a una part l'activitat que exerceix el ministeri fiscal en matèria no penal, la més destacada en nombre i importància.

9.3.5.1. Família

L'any 2010 s'ha produït un augment dels procediments de filiació i divorci contenciós, mentre que hi ha hagut un descens en els divorcis d'acord mutu, adopcions i, sobretot, de les separacions (de 278 l'any 2009 a 90 l'any 2010), propiciat aquest darrer per l'aparició a la legislació espanyola de l'anomenat *divorci exprés* i la innecessarietat de la separació com a mesura prèvia al divorci. [\(Vegeu el quadre AIII-172\).](#)

9.3.5.2. Incapacitats

L'any 2010 la fiscalia ha iniciat 502 incapacitats i n'ha contestades 51, 52 tuteles i ha emès 447 dictàmens d'internament en unitats de psiquiatria. (Vegeu el quadre AIII-173).

9.3.5.3. Contenciós administratiu

Hi ha hagut un descens dels assumptes relacionats amb qüestions referides tant als drets fonamentals com a la competència (Vegeu el quadre AIII-174).

9.3.5.4. Social

L'any 2010 s'ha produït un augment de dos casos de qüestions relacionades amb els drets fonamentals, i d'una denúncia relacionada amb els convenis col·lectius. (Vegeu el quadre AIII-175).

9.3.6. COMISSIÓ D'ASSISTÈNCIA JURÍDICA GRATUÏTA

D'aquest apartat cal destacar, d'una banda, que en l'ordre social la designació de misser i procurador és automàtica. I, de l'altra, l'ascens notori de les sol·licituds per litigar gratuïtament a Mallorca i, d'una manera particular, a Eivissa.

Es desglosen a continuació aquestes dades per illes.

9.3.6.1. Mallorca

Les dades es detallen en el [quadre AIII-176](#).

9.3.6.2. Eivissa

Les dades es detallen en el [quadre AIII-177](#).

9.3.6.3. Menorca

Les dades es detallen en el [quadre AIII-178](#).

9.3.7. L'ACTIVITAT DE LA FISCALIA

Dels 55 fiscals de la plantilla, 13 són fiscals substituïts que cobreixen tant les places vacants com les baixes i els nomenaments de suport.

L'any 2010 la plantilla de fiscals (amb un total de 55, més tres de suport), es distribueix de la manera següent: un fiscal en cap, un tinent fiscal, 35 fiscals a Mallorca (Palma), sis fiscals adscrits a la Jurisdicció de Menors (Palma), tres fiscals adscrits a la Fiscalia Anticorrupció, tres fiscals adscrits a la Jurisdicció de Violència Domèstica (Palma), cinc fiscals a Manacor, nou a Eivissa, quatre a Menorca (Maó) i tres fiscals substituïts de suport.

S'ha de destacar que el 31 de desembre de 2010 la fiscalia de Palma va incrementar la plantilla en tres fiscals. Aquest augment ha permès reforçar determinades àrees d'especialistes, en concret sinistralitat laboral i medi ambient, àrees en què només hi havia, sense dedicació exclusiva, dos i un fiscal, respectivament, per passar actualment a quatre i tres. A més, ha permès crear una àrea de la fiscalia antidroga formada, sense dedicació exclusiva, per tres fiscals.

Quant a l'activitat que ha duit a terme la fiscalia, s'ha produït un augment en general. Continua la tendència ascendent dels dictàmens en totes les matèries. En el cas de dictàmens civils s'inclouen, d'una banda, matèries referides a família (divorcis i separacions) i, de l'altra, incapacitats o malalties mentals i civils en sentit estricte (competència, dret a l'honor i intimitat, suspensions de pagament, etc.).

Les dades sobre jurisdicció de menors s'assenyalen en el capítol anterior, ja que amb l'entrada en vigor de la Llei penal del menor sembla elemental establir una apartat estadístic específic per a aquesta activitat.

Així mateix, s'ha de remarcar l'augment considerable dels assumptes governamentals, que passen de 92 l'any 2009 a 887 l'any 2010.

Les dades referents a visites penitenciàries inclouen tant les del Centre Penitenciari de Palma com el d'Eivissa. S'ha de destacar que l'any 2011 se n'inaugurarà un a Menorca.

Les visites a establiments psiquiàtrics es refereixen als dies que s'han fet visites a les unitats de Psiquiatria de Son Dureta (des de desembre, Son Espases) i Son Llàtzer, així com les visites independents, per raons òbvies, a la Unitat de Psiquiatria de l'Hospital d'Inca.

Finalment, hi ha hagut un descens lleuger de les diligències informatives. No obstant això, se subratlla de nou aquest apartat per la importància que els darrers temps, particularment els quatre darrers anys, han

tengut les investigacions iniciades a la fiscalia, sobretot en la fiscalia anticorrupció que, d'alguna manera, ja s'ha estabilitzat. Així, entre les dades significatives ressenyades en anys anteriors, destaca que si l'any 2005 es varen incoar 63 diligències d'aquest tipus, l'any 2007 la incoació va ascendir a 147 (més del doble) i l'any 2008 a 221 (gairebé va quadruplicar les del 2005). L'any 2009, amb 220 diligències d'aquest tipus incoades i l'any 2010 amb 173, les investigacions realitzades *ab initio* per la fiscalia s'han estabilitzat, efectivament, però es tracta d'una estabilització produïda en el punt àlgid. Això comporta, descomptant els caps de setmana, la presentació en fiscalia de pràcticament una denúncia diària. [\(Vegeu el quadre AIII-179\).](#)

El manteniment de l'aposta per l'especialització; és a dir, per l'assignació a determinats fiscals de matèries específiques amb incidència social especial, continua suposant un pas endavant notable en l'activitat més noble que pugui tenir la fiscalia, però igualment se segueix produint la repercussió negativa en l'increment notable del treball quotidià. A l'especialització, ja ens hi hem referit tant en anteriors comentaris com a la memòria de l'any passat.

En efecte, matèries com sinistralitat laboral, estrangeria, seguretat viària, delinqüència informàtica, afegides a les ja clàssiques, com les referides a malalties mentals, persones incapacitades o preses, etc., no tan sols suposen un augment evident de treball, sinó que també obliguen a una participació més activa del fiscal, particularment en la fase d'esbrinament i acreditació dels fets. L'augment de la plantilla a final de l'any 2010 ha permès un respir

que, encara que lleu, permet una eficiència major en la feina de la fiscalia.

En aquest sentit, un any més, volem continuar destacant l'activitat investigadora del ministeri fiscal mitjançant les diligències informatives de les quals ja hem parlat. Si en el nostre país la funció d'investigació del delictes està atribuïda als jutges d'instrucció, els darrers anys s'ha establert a l'alça la major freqüència que els fiscals, per iniciativa pròpia o per mitjà de denúncies tant particulars com institucionals, realitzen tasques d'investigació de delictes, alguns dels quals són d'una gran envergadura. Basta repetir les dades estadístiques de les diligències informatives (el procediment prejudicial, la investigació del qual ha de dirigir la fiscalia) incoades per la fiscalia: 63 l'any 2005, 133 l'any 2006, 147 el 2007, 221 el 2008, 220 el 2009 i 172 el 2010. Els dos darrers anys aquesta atribució de la funció de l'activitat investigadora al fiscal continua essent el gran repte que la institució judicial té en el futur més immediat, i que els poders públics, especialment el legislatiu, haurien d'afrontar sense més demora.

9.4.

L'ARBITRATGE

9.4.1. LA DIRECCIÓ GENERAL DE CONSUM

L'any 2010 ha augmentat un 6,85% el nombre de les empreses adherides respecte al 2009, i ja s'arriba a les 1.060. Enguany, s'han presentat 2.363 sol·licituds davant la Junta Arbitral de Consum.

D'aquestes, 1.252 han estat resoltes, 513 han estat per mediació i 739, per laude. [\(Vegeu el quadre AIII-180\).](#)

9.4.2. LA DIRECCIÓ GENERAL DE TRANSPORTS

Segons les dades que ha aportat la direcció general de Transports, el nombre de demandes de contractes de transport ha disminuït l'any 2010 respecte al 2009, en passar de 54 a 30. Hi ha hagut un total de 25 demandes de contractes en el transport de mercaderies, de manera que es redueixen en 22 les de l'any anterior, i cinc en el transport de passatgers, dues menys que el 2009. Del total de demandes, per impagaments d'imports s'han interposat 12 demandes, per retards en el lliurament han estat quatre, per danys o pèrdues han estat nou i les cinc demandes restants s'han interposat per altres causes. Les demandes resoltes l'any 2010 han estat 35, però se n'hi han de sumar cinc corresponents al 2009. [\(Vegeu el quadre AIII-181\).](#)

9.4.3. SERVEIS D'ARBITRATGE DE LA CAMBRA DE COMERÇ

L'any 2010, la Cambra de Comerç de Mallorca ha administrat, en col·laboració amb l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de les Illes Balears, un total de 26 arbitratges. D'aquests, deu han estat resolts, 12 segueixen en tràmit, tres han estat transigits i només un no ha estat admès. [\(Vegeu el quadre AIII-182\).](#)